

לכבוד :
ח"כ יוסף טייב
יו"ר ועדת החינוך
באמצעות דוא"ל

הנדון : תגובה להצעת התאחדות הסטודנטים בעניין הצ"ח השתקת מרצים

במכתב מתאריך 19.05.2024 שנשלח אליך מטעם התאחדות הסטודנטים, מוצע כי ועדת החינוך בראשותך תקדם הצעת חוק שתחייב מוסדות אקדמיים לפטר אנשי הוראה ומחקר שיואשמו בהתבטאויות או פעולות השוללות את "קיומה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית". דרישתם כוללת שלילת פיצויי פיטורים, תארים אקדמיים ותקציבים, ואף סנקציות תקציביות על מוסדות אקדמיים שלא יקיימו את הוראות החוק.

זו הצעה דרקונית, שאין לה מקום במדינה דמוקרטית. ראשית, מדובר בביטול החופש האקדמי וחופש הביטוי. ביטול החופש האקדמי יהיה פגיעה אנושה באיכותה של האקדמיה הישראלית, ובכך בקשרים המחקריים והכלכליים החשובים כל כך למעמדה של ישראל בעולם המערבי כולו. יש לציין כי מעמדה כבר רעוע ביותר בעקבות המלחמה, והצעת חוק כזו עלולה להיות מכה אנושה נוספת. שנית, ההצעה תשמש ככלי הפחדה, השתקה ורדיפה כלפי אנשי אקדמיה. נדגיש : התנגדות למלחמה אינה תמיכה בטבח הנורא של השבעה באוקטובר.

הציבור הערבי חווה רדיפה והשתקה מזה מספר חודשים. מרצים ומורים ערבים הופכים לשעיר לעזאזל ועוברים משפטי שדה על-ידי מעסיקיהם, שהם מוסדות רשמיים של המדינה. על האוניברסיטאות ליצור מנגנון מסודר, שקוף והוגן לטיפול בכל התבטאויות שניתן לפרשה כתמיכה בטרור, וכן בהתבטאויות המהוות הסתה לגזענות ואלימות. זו אחריות האקדמיה לקיים מרחב פלורליסטי ולהגן על חופש הביטוי, על זכויות העובדים ועל זכותם להליך תקין. מתקפה על חופש הביטוי של קבוצה אחת תגיע בהכרח לכל קבוצות האוכלוסייה. השתקה וצמצום חופש הביטוי הם מדרון חלקלק שאסור להתדרדר אליו. הכנסת, כרשות המחוקקת, צריכה לעמוד לצד כלל אזרחי ישראל, ולצד הדמוקרטיה הישראלית עצמה, ולדחות מכל וכל ניסיונות אלה.

מפליא שהתאחדות הסטודנטים, שאמורה לייצג את דור העתיד של האקדמיה, המחקר והתעשייה – שכולל אזרחי ישראל מכל קצוות האוכלוסייה – מציעה הצעה דכאנית ואנטי-דמוקרטית כזו, ומציירת את המוסדות האקדמיים כמי שמאפשרים תמיכה בטרור.

בקשה זו של התאחדות הסטודנטים היא חלק מניסיונות חוזרים ונשנים לתקוף את חופש הביטוי בחברה הישראלית כולה, ובייחוד את חופש הביטוי של האזרחים הערבים בישראל.

כיו"ר ועדת החינוך, עליך להתנגד בתוקף לקידומה של הצעת חוק כזו : ההצעה חותרת תחת החופש האקדמי, שהוא נשמת אפה של האקדמיה בישראל ובכלל. בנוסף, מאחר שההצעה חותרת תחת עקרון היסוד של הדמוקרטיה, חופש הביטוי, היא למעשה חותרת תחת קיומה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. אנו סמוכים ובטוחים כי לא תיתן לכך יד.

בברכה,

שהירה שלבי ואמנון בארי-סוליציאנו, מנכ"לים שותפים, יוזמות אברהם

אסתר סיוון, מנכ"לית, שתיל

מיכל סלע, מנכ"לית, גבעת חביבה

אלה אלון, מנכ"לית, איתך-מעכי

ליאור שורר, מנכ"ל, עמותת מבט

רגד גיראסי ועופר דגן, מנכ"לים שותפים, סיכוי-אופוק

אבי דבוש, מנכ"ל, רבנים לזכויות אדם

עינת עובדיה, מנכ"לית, מכון זולת לשוויון וזכויות אדם